

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/8984
Karar No : 2010/8420

Davacı : Alarko-Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Vekili : Av. Tekin Akıllıoğlu
Beykoz Sokak, No:14/4 Kavaklıdere/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B 3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili : Av. Meltem Türkoğlu - Aynı adreste



Davanın Özeti : "Isıtma, soğutma, havalandırma, klima cihazları", "su basınçlandırma cihazları" ile bu ürünlere ilişkin "tamir ve bakım/onarım hizmetleri" pazarlarında faaliyette bulunan davacı şirketin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 21.02.2007 tarih ve 07-15/142-45 sayılı kararının; soruşturma raporunun aynen karara alındığı, sözlü savunma toplantısı ve yapılan ek savunmaların dikkate alınmadığı, kararda söz edilen tamir ve bakım/onarım ihalelerinin büyük hacimli işler olması nedeniyle, yeterliliği olmayan yetkili servislerin ihalelere katılmadıkları, söz konusu işlerin yeterli servisler tarafından yürütülebilmesi, bu durumdan tüketicilerin zarar görmemesi ve markalararası rekabetin sağlanabilmesi için belli bir organizasyonun gerektiği, Kurul kararında belirtilen yazışmaların tamamen bilgilendirmeye yönelik olduğu, bayilerin ya da yetkili servislerin kendilerinden bağımsız hareket ettikleri ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Öneraştırma sürecinden itibaren davacı şirketin üç kez yazılı savunmada bulunduğu, daha sonra sözlü savunma toplantısında da rapora ilişkin itirazların Kurul önünde ifade edildiği, Kurul kararının, davacı şirketin yapmış olduğu tüm savunmalar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekçeli olarak alındığı, davacı şirketin, yetkili satıcıları ile yaptığı bayilik sözleşmeleri ve yetkili servisleriyle yaptığı servis sözleşmeleriyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğinin saptandığı belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EGERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasının mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; davacı şirket tarafından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açıkça ihlâl edildiğinden, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi : Dava, 7-15/142-45 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaları yasaklamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/8984
Karar No : 2010/8420

İlgili madde, aynı seviyede faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları (yatay anlaşmalar) kapsadığı gibi rakip olmayan, başka bir ifadeyle ticaretin farklı seviyelerinde yer alan teşebbüsler arasındaki anlaşmaları (dikey anlaşmalar) da kapsamaktadır.

Soruşturma sonucu; Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin yetkili satıcıları ile yaptığı ve standart olan "Münhasır Yetkili Satıcı Sirküleri"nde yer alan fiyat tespitine ve yetkili satıcılara yönelik aktif ve pasif satış yasağına yönelik hükümlerin, yetkili servisleri ile akdettiği ve standart olan "Yetkili Servis Sözleşmesi"nde yer alan fiyat tespitine, yetkili servislere yönelik aktif ve pasif satış yasağına ve belirsiz süreli rekabet etme yasağına yönelik hükümlerin ve bakım/onarım işleri ile ilgili olarak gerek yetkili servisleri arasındaki gerekse kendisiyle yetkili servisleri arasındaki rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki eylemlerinin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiş olduğundan, söz konusu anlaşmaların 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden faydalanamayacağı ve Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyet tanınamayacağı, bu çerçevede Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmiş olması nedeniyle, aynı Kanun'un maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 2005 yılı net satışlarının takdiren % 0,1'i (binde biri) nispetinde olmak üzere 225.274, 43 YTL idari para cezası verilmesine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunmasını teminen, ihlale konu sözleşmelerde yer alan; fiyat tespitine, yetkili servislere ve yetkili satıcılara yönelik aktif ve pasif satış yasağına ve belirsiz süreli rekabet etme yasağına yönelik rekabeti kısıtlayıcı hükümlerin sözleşme metinlerinden çıkarılması, sözleşme metinlerinin 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerine uygun hale getirilmesi ve bu doğrultuda gerekli değişikliklerin 90 gün içinde yapılarak Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesi, Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile yetkili servisleri arasındaki ve yetkili servisler arasındaki rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki eylemlere son verilmesi ve bu tür eylemlerden kaçınılması aksi takdirde 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağı hususlarının ilgili teşebbüse bildirilmesine ilişkin dava konusu kararda hukuka aykırı bir yön bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hâkimliği tarafından dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü;

Dava; "Isıtma, soğutma, havalandırma, klima cihazları", "su basınçlandırma cihazları" ile bu ürünlere ilişkin "tamir ve bakım/onarım hizmetleri" pazarlarında faaliyette bulunan davacı şirketin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 21.02.2007 tarih ve 07-15/142-45 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/8984
Karar No : 2010/8420

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışına çıkarılması ya da belirlenmesi,
- d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkarılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında ise; bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safî gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dava dosyası ile dava dosyasına ekli işlem dosyasındaki bilgi ve belgelerin birlikte incelenmesinden; Jandarma Eğitim Komutanlığı tarafından "Alarko-Carrier" markalı ısıtma-soğutma sistemlerinin tamir ve bakım hizmetlerinin alımı amacıyla açılan ihalelerde rekabetin engellendiği yolunda yapılan şikâyet üzerine yürütülen soruşturma sonucunda dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, süreç değerlendirildiğinde; Alarko-Carrier Sanayi ve

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/8984
Karar No : 2010/8420

Ticaret A.Ş. (Alarko-Carrier)'nin, münhasır yetkili satıcıları ile "Münhasır Yetkili Satıcı Sirküleri", yetkili servisleri ile de "Yetkili Servis Sözleşmesi" adı altında standart sözleşmeler akdettiği, Alarko-Carrier ile yetkili satıcıları ve servisleri arasında akdedilen sözleşmelerin içerdiği fiyat tespiti, bölge dışına pasif satışların yasaklanması, birden fazla satıcı ve servis atanması nedeniyle münhasır olmaktan çıkan bölgelere, diğer bölgelerden aktif satışların yasaklanması ve sınırsız süreli rekabet etmeme yükümlülüklerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği ve söz konusu hükümler nedeniyle sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nden yararlanamadığı, ayrıca, şirket tarafından yetkili servisler için gönderilen ve servislerin periyodik bakım anlaşmalarına Alarko-Carrier'den bağımsız olarak doğrudan katılmalarını yasaklayan ve sözleşmelerdeki ilgili hükümler nedeniyle servislerin uymakla yükümlü olduğu yazılar yoluyla, yetkili servislerin hem aktif hem de pasif satışlarının yasaklandığı, söz konusu yasaklamaların, Alarko-Carrier tarafından bakım anlaşmalarının yetkili servisler arasında dağıtımına veya anlaşmaların doğrudan Alarko-Carrier tarafından üstlenilerek, sonrasında işlerin servisler için belirli ücretlerle yaptırılması sonucuna yol açtığı, bu sistemin, Alarko-Carrier'in yetkili servisleri üzerindeki gücünü artırıcı ve onları bağımlı kılan bir nitelik taşıdığı, diğer taraftan, "Alarko-Carrier" markalı ürünlere ait bakım işlerinde, bakım işlerini yaptıran kişi veya kuruluşların çeşitli makul nedenlerle sadece Alarko-Carrier yetkili servislerinin ilgili işlere katılmalarını istemeleri veya teklif şartnamelerinde bu sonuca yol açacak koşullar ileri sürmeleri nedeniyle, Alarko-Carrier'in bu işlerde belirleyici konuma geldiği, bu itibarla, zaten yatay rekabetin kısıtlı olduğu "Alarko-Carrier" markalı ürünlerin bakım/onarımına yönelik pazarda Alarko-Carrier'in yetkili servisleri sayesinde oluşan veya oluşabilecek potansiyel marka içi rekabetin bu şekilde kısıtlanmasının, söz konusu piyasadaki rekabet ortamına zarar verdiği, dolayısıyla, bu pazar bakımından marka içi rekabetin korunmasının son derece büyük bir önem arz ettiği, Alarko-Carrier ile servisler arasında imzalanan sözleşmelerde, hangi servisin ne tür işleri yapabileceğinin belirlendiği, oysa ki, sözleşme çerçevesinde, ne tür bakım ihalelerine girebileceğine ve bu konuda yeterli olup olmadığına ilişkin değerlendirmelerin servislerin bağımsız olarak kendilerinin yapmaları gerektiği, öte yandan, Alarko-Carrier ile yetkili servisleri arasındaki bir yazışmadan, Alarko-Carrier'in bakım/onarım işleri ile ilgili olarak söz konusu servisler arasındaki ve servislerin kendisiyle fiyat rekabetini engellemeye yönelik eylemlerde bulunduğu görüldüğü, bu şekilde Alarko-Carrier ve yetkili servisler arasında bir bakım işine ilişkin ihale öncesinde, ihaleye sunulması gereken teklif fiyatı hakkında görüş alışverişinde bulunduğu, bu uygulamanın, Alarko-Carrier tarafından yetkili servislerin fiyatını belirleme yönündeki çabaların ve piyasadaki bakım işlerinde kendisiyle yetkili servisler arasındaki rekabeti önleme girişimlerinin göstergesi olduğu, yerinde incelemelerde elde edilen belgelerin, Alarko-Carrier'in soruşturma açılmasından sonra da yetkili servisleri yönlendirmeye devam ettiğini ortaya koyduğu, ayrıca, Alarko-Carrier ve yetkili satıcıları ve servisleri arasında internet üzerinde dâhili bir ağ olarak "intranet" in kurulduğu, söz konusu ağa sadece üye olan kişilerin girebildiği,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/8984
Karar No : 2010/8420

bu ađ aracılığıyla hızlı ve etkin bir bilgi akışının sağlandığı, tüm servis veya satıcıların, istenen tarihler arasında hangi ürün veya hizmetlerden ne miktarda, hangi fiyattan ve kime sattığının bu ađ sayesinde takip edilebildiği, etkin kontrol mekanizması sayesinde Alarko-Carrier'in, servislerin belirlenen fiyatlara ve bölge ve müşteri paylaşımlarına uyup uymadığını takip edebilme imkânına sahip olduğu, bayi sözleşmelerinde yer alan fiyat tespitine, aktif ve pasif satış yasağına yönelik hükümler, yetkili servis sözleşmelerinde yer alan fiyat tespitine, aktif ve pasif satış yasağına ve belirsiz süreli rekabet etme yasağına yönelik hükümler ile bakım onarım işlerinde yetkili servislere getirilen aktif ve pasif satış yasağının, nitelikleri itibarıyla Alarko-Carrier tarafından pazarın daha alt seviyesinde faaliyet gösteren yetkili satıcı ve servislere getirilen kısıtlamalar olduğu ve piyasada var olan potansiyel rekabet açısından olumsuz etkiler yarattığı, bu etkilerin rekabet hukukunda genel kabul gören ağır ihlâller olduğu ve 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen şartları sağlamadığından sözleşmelerin Kanun'un 4. maddesinin uygulanmasından bireysel olarak muaf tutulamayacağı, bu çerçevede davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği sabit olan davacı şirketin, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2005 yılı net satışlarının % 0,1 (binde bir)'i oranında olmak üzere 225.274,43-TL idarî para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 128,40-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.100-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 13.12.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ _____ :
Toplam Harç : 68,40-TL
Posta Gideri : 60,00-TL
TOPLAM :128,40-TL

